

Ali ni postojeći red u Vulgati nijesu izdavači uvijek i stalno slijedili. Tako gl. 49. Isaije dijele na 49, 1—7 i 49, 14—16, a među ove dijelove postavljaju gl. 42, 1—9. Slijede i transpoziciju 6. Ivanova poglavlja pred 5.

U jeziku se zapaža promjena na bolje i prema najnovijim njemačkim izdanjima. Hebraizama je ostalo vrlo malo. Ostali su samo oni, koji su već stekli trajnim upotrebljavanjem neko jezično pravo, pače tumače i mnoge figure. Imena Novoga Zavjeta ostavili su kao u Vulgati, dok ona iz Staroga Zavjeta često mijenjaju; što ne će dobro djelovati na čitaoce, koji su već do sada imali u rukama druga izdanja.

Pred pojedinim biblijskim odsjecima postavljeni su brojevi i naslovi. Slijedi uvod sitnijim slovima, zatim sam biblijski tekst masnijim slovima. Iza Staroga Zavjeta dodane su na str. 559—575 bilješke, koje se odnose na teža mjesta. Ukratko je protumačen sav heksaameron, grijeh, pad prvih ljudi iz Gen. 3 (o potopu ništa!) i dr.

Novi Zavjet više nanizuje harmonijski. Dok je Ivanovo evanđelje uvijek u samostalnim odsjecima, tri sinoptika su povezana. Matej kao glavni, Marko samo 15, 44—45, a Luka dobrim dijelom samo naveden uz Mateja, osim dijelova koji su vlastitost trećega evanđelja. Matej slijedi redom po poglavljima, dok u Luke je red izmijenjen. Tako iza Mt 9, 13 stoji Lk 7, 36—50. Iza Mt 13, 14—21 slijedi Lk 7, 11—15. Iza Mt 13, 52 slijedi Lk 12, 13 i sl. I slijede zatim Lk 12, 16, 13, 10, 16, 14, 17, 18, 11, 4, 15, 9, da nastavi iza toga s gl. 13, 14 i 17 onim dijelovima, koji su vlastitost Luke, a prije ispušteni. Ovo premještanje nije ničim opravdano, jer izdavači ne kažu, da daju harmoniju života Isusova, premda je na svoj način de facto daju.

Na str. 1026—1032 stoje kratke bilješke, koje tumače neka mjesta iz Novoga Zavjeta kao i prije Staroga. Slijede perikope iz Lukina i Markova evanđelja str. 1033—1035. Na kraju su dvije table bližega istoka i Palestine.

Dr. Nikola Žuvić.

Schäfer Dr. Karl, Grundriss der Einleitung in das Neue Testament, Bonn 1938, 8°, VIII+180+8 str.

Auktor je profesor Novozavjetnih znanosti u bogoslovskom sjemeništu u Braunsbergu, u istočnoj Pruskoj. U ovoj opsegom relativno maloj knjizi (180 str. obične osmine) sabrao je sve najnužnije uvodne stvari u Novi Zavjet, koje su potrebne teologu. To nije, kako sam veli u predgovoru, kakav ispitni kompendij, nego iznosi elemente. Slušači teologije ne bi se sami mogli knjigom okoristiti, ako ih ne bi rukovodio profesor.

Nakon povijesnoga prikaza uvoda u Novi Zavjet kao posebne discipline govori u nekoliko poglavlja o kanonu i historiji teksta Novoga Zavjeta. Specijalni uvod knjige obrađuje uobičajenim načinom. Već u početku upoznaje čitatelje s priručnom literaturom za studij Novoga Zavjeta i pomoćnih nauka. Specijalnu literaturu donosi na početku svakoga paragrafa. Vrela donosi na više mjesta u cijelosti i u originalu ispod crte. Na koncu dodaje neka vrela za kanon i decizije Papinske Biblijske Komisije.

Djelo je vrlo informativno. U prijepornim pitanjima iznosi lojalno pozitivna i negativna mišljenja. Ali baš u tim pitanjima nikako nije

jasno mišljenje samoga auktora. Vrlo mršavo, manjkavo, pače i netočno po njemu upoznajemo se sa sinoptičkim pitanjem. Potpuno su izostavljene neke sekularne poteškoće, napose o deuterokanonskim knjigama i Ivanovu Otkrivenju.

Dr. Nikola Zuvčić.

Viller-Cavallera-Guibert : Dictionaire de spiritualité ascétique et mystique, doctrine et histoire, Paris, G. Beuchesne et fils, in 4°, Fasc. VIII. 1938. col. 241—495.

Osmi je to svezak ascetično-mističkog leksikona. Kako se u leksikonima teme obrađuju abecednim redom to se dogodi da u nekom svesku bude veliko mnoštvo sve samih važnih članaka, a u drugome opet manje takovih. Ovaj osmi svezak enciklopedije katoličke duhovnosti ispunjen je u glavnom kraćim životopisima duhovnih pisaca. Ipak nam pruža nekoliko većih i značajnih članaka koje ćemo ovdje i spomenuti.

Na 35 stupaca Olpfe-Galliard, isusovac iz Toulouse obrađuje Kasijanovu duhovnost, kao nastavak teme započete već u sedmom svesku. Kasijan, opat u Saint-Victor de Marseille, koji je proživio dosta godina na istoku kao monah, poznavao monašku tradiciju i život, a usto imao veliko vlastito iskustvo, bez sumnje je pravi auktoritet za monašku duhovnost prvih stoljeća. Uvažujući tradiciju starih spaja to sa vlastitim iskustvom i istočnu praksu prilagođuje prilikama zapada. Kasijanove »Institucije« i »Konferencije« iznose pred nas ascetizam starih monaha, ascetizam velikog mrtvljenja, ali i velikog pa i mističkog sjedinjenja s Bogom. Zanimljivo je, da već on polaže veliku pažnju na ispitivanje savjesti, na proučavanje pokreta srca i požuda.

Osim Kasijanove duhovnosti valja spomenuti rasprave o dvjema zaista kontemplativnim i mističkim dušama: o sv. Katarini od Geneve (14. stolj.) i o Sv. Katarini Sijenskoj (15. stoljeće). O sv. Katarini Genovskoj piše opširno u 31 stupcu kapucin Umile da Genova, a onda još glavni urednik leksikona i profesor u Belgiji Marcel Viler dodaje tri stupca o utjecaju svetičine duhovnosti na kasnije pisce. Nešto osebujnoga jest djelo o čistilištu, koje, ako nije sama napisala, to ga, izradiše njezini učenici prema njenim objavama i izjavama. Značajno je da se u tom djelu povlači paralela između stanja duša koje se nalaze u mističnom čišćenju i onih u čistilištu.

Pariški dominikanac Maksim Gorce piše kroz 21 stupac o dominikanki sv. Katarini Sijenskoj; o svetici koja je imala veliki preporodni utjecaj na disciplinu klera onog vremena. Na njezin poticaj papa Grgur XI. seli iz Avignona u Rim. Ona prekorava mane klera i pozivlje ga na pokoru i preporod. Njezina pisma imaju neodoljivu snagu, premda je bila kći običnog zanatlije. Njezin ugled i auktoritativni nastup, kojemu se nije bilo moguće oduprijeti, imao je svoj oslon u njezinom mističnom sjedinjenju s Bogom.

Kad je u početku 18. vijeka asceta Fenelon iznio nauku o potpunoj resignaciji, t. j. da savršenoj duši mora biti svejedno, da li je Bog odredi u nebo ili u pakao, jer da time pokazuje savršenstvo svoje ljubavi k Bogu, ustao je biskup i poznati propovjednik Bossuet te do-